

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/189/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318200938
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8318200938.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu: A. Z., H.. XX.X.XXXX, C. Z. D., zastúpený JUDr. Zuzanou Katkovčinovou, AK Humenné, Štefánikova 17, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 147, Piešťany, zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., 1. mája 173/11, Trenčín, o zaplatenie 1.862,20 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné z 11.9.2018 č. k. 15Csp/32/2018 - 68 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.862,20 eur s prísl. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100%.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami sporu bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.000,- eur a žalobca v tejto súvislosti zaplatil žalovanému 3.862,20 eur. Vec právne posúdil podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a podľa § 451 ods. 1, 2 OZ. Uviedol, že v uzatvorenej zmluve chýba údaj o konečnej splatnosti úveru, v dôsledku čoho je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej v zmluve nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN, keď v tejto súvislosti ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru. Zmluva taktiež neobsahuje rozpis výšky, počtu a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. l/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca do zmluvy uviedol len celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky. Spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy, ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom, z akých položiek, v akej výške pozostáva navýšenie úveru. Aj tieto okolnosti svedčia pre záver o tom, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na dohodnutú výšku úrokovej sadzby 23,58% ročne. V čase, keď bola zmluva uzatvorená, priemerná úroková sadzba pri tomto type úveru predstavovala rozsah 12,12% a táto úroková sadzba dohodnutá medzi stranami sporu je skoro dvojnásobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období. Na základe týchto skutočností vyhovel žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia, o príslušenstve pohľadávky rozhodol podľa § 517 OZ a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nesúhlasí so závermi súdu prvej inštancie a zastáva názor, že predmetná úverová zmluva je vyhotovená korektne a obsahuje všetky povinné náležitosti upravené zákonom o spotrebiteľských úveroch. Poukazuje na to, že výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená správne a zo zákona č. 129/2010 Z.z. nevyplýva, že výška RPMN musí byť v zmluve uvedená jednoznačne jedným konkrétnym číslom, čo bolo vyjadrené už vo viacerých rozhodnutiach súdov. Pokiaľ ide o dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti, z dátumu konečnej splatnosti uvedenej v úverovej zmluve je žalobcovi jednoznačne jasné a zrejmé, kedy nastane konečná splatnosť úveru, preto má žalovaný za to, že uvedená náležitosť úverovej zmluvy je splnená v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/. Naviac zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu 1.5.2018 zmenil znenie § 9 ods. 2 písm. d/ tak, že povinnou náležitosťou je už len uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je nepochybne v úverovej zmluve dodržaná. Náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch je v úverovej zmluve uvedená výlučne v súlade so znením zákona v znení platnom a účinnom v čase uzatvárania zmluvy a v súlade so znením Smernice 2008/48/ES, ktorá stotožňuje pojem výšku, počet a frekvenciu splátok s pojmom výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo je potvrdené aj zmysle už vyššie uvedeného rozhodnutia. Poukazuje tiež na závery vyjadrené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017. Úrok dohodnutý medzi stranami sporu žalovaný považuje za primeraný, výška odplaty je v zákonomnom rozmedzí, a preto nespĺňa žalobcom definované kritérium rozporu s dobrými mravmi. Na základe týchto dôvodov navrhol žalovaný podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok podľa § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CS/) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a zistil, že odvolanie žalovaného opodstatnené nie je.

6. V súvislosti so zmluvou uzatvorenou medzi stranami sporu dňa 6.8.2012 o poskytnutí spotrebiteľského úveru súd prvej inštancie správne uzavrel, že táto zmluva neobsahuje údaj spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom k 6.8.2012, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musela obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, uvedú sa pritom všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

7. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve, mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy (do pozornosti rozsudok KS Prešov sp. zn. 7Co/175/2018).

8. T. neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN citovaný zákon v § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

9. Pokiaľ ide o ust. § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona, toto vyžadovalo rozčlenenie dohodnutej splátky na jednotlivé zložky, teda na istinu, úroky a poplatky. Nesplnenie tejto povinnosti malo za následok sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z..

10. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca jasne deklaroval následky spojené s absenciou týchto obligatórnych obsahových náležitostí. Z tohto dôvodu odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase uzavretia zmluvy platný a účinný.

11. Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj

otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že smernica zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice zo zákona povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice. Slovenská republika nesprávne transformovala do svojho právneho poriadku smernicu 2008/48, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“.

12. V neposlednom rade si však musíme uvedomiť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z..

13. Čo sa týka ďalšej náležitosti zmluvy o úvere predpokladanej ust. § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona, ktorou je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, k tejto je potrebné dodať, že požiadavka Smernice k tejto otázke je tak jasná a zreteľná, že zo slovného spojenia Smernice „dĺžka trvania zmluvy o úvere“ absolútne žiadnym výkladom nie je možné vyvodiť požiadavku, aby zmluva uvádzala termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

14. Požiadavka zákona je však od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluva musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Slovenský právny predpis tak ide nad rámec Smernice a celkom jasne požaduje vyjadrenie tak doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje Smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu, akú používa Smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „dĺžka trvania zmluvy o úvere“ pridal slová „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Aj s neuvedením vyššie uvedenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v § 11 ods. 1 písm. a) spájal sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

15. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobcovi bol poskytnutý úver 2.000,- eur a z jeho strany vo vzťahu k žalovanému boli vykonané úhrady sumy 3.862,20 eur, na základe vyššie uvedených záverov má žalobca právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.862,20 eur s prísl.. S poukazom na všetky uvádzané dôvody tak odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovi v odvolacom konaní žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).